

Ecologisch Werkprotocol

Aanleg depots Oude Reeuwijkerweg, Reeuwijk

Projectnummer: 5999
Datum: 24-1-2013
Opgesteld: D. Welink
Begeleidend ecooloog: ... Tel. ...

Aanleiding

Op een aantal graslandpercelen langs de Oude Reeuwijkerweg te Reeuwijk worden weilanddepots aangelegd voor de baggerspecie uit de plas Klein Vogelenzang.

Dit werkprotocol is opgesteld op basis van de informatie uit:

- 'Quickscan Ffw, N2000 en EHS baggerwerkzaamheden en depots Klein Vogelenzang' (Eelerwoude, 2013)
- Gedragscode Flora- en faunawet voor waterschappen (2012)
- Werkprotocollen Flora- en faunawet voor de uitvoering van werken van Rijnland (2010).

Wettelijk kader

Het wettelijke kader waarbinnen dit project uitgevoerd moet worden is de Flora- en faunawet. Uit de quickscan is gebleken dat bij de inrichting van de depots brede orchis, rietorchis, gevlekte orchis, vleeskleurige orchis, waterspitsmuis, poelkikker, kleine modderkruiper, bittervoorn, platte schijfhoren en vogels verstoord kunnen worden en hun leefgebied en vaste rust- en verblijfplaatsen vernietigd. Wanneer wordt gewerkt volgens de Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen (2012), wordt de verstoring beperkt en is in veel gevallen een ontheffing niet nodig.

Dit werkprotocol is een uitwerking van de Gedragscode. Dit betekent dat omdat volgens dit protocol wordt gewerkt, alleen voor verstoring van (het leefgebied) van waterspitsmuis, poelkikker, bittervoorn en platte schijfhoren en het vernietigen van hun leefgebied en vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing nodig is.

De eventuele verstoringen zullen geen negatief effect hebben op de lokale populaties. Voor de instandhouding van de lokale populaties van de mogelijk aanwezige orchideeën hoeven geen specifieke maatregelen te worden getroffen.

De sloten met krabbenscheervegetatie waar groene glazenmaker zich (mogelijk) voortplant worden ontzien. Er zijn geen effecten op groene glazenmaker te verwachten.

Gebruik

- Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn.
- Alle betrokken werknemers moeten bekend zijn met de inhoud van het protocol.
- Bij de start van het project wordt dit ecologisch werkprotocol toegelicht door een ecooloog. Alle op het werk in te zetten medewerkers moeten hierbij aanwezig zijn.

Voorwaarden bij uitvoering

Hieronder worden de maatregelen opgesomd die gedurende de verschillende werkzaamheden in acht genomen dienen te worden om negatieve effecten op de beschermde soorten te voorkomen. Daarnaast zijn er een aantal algemene maatregelen opgenomen om de verstoring van andere dieren en planten zo veel mogelijk te beperken.

Graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van weilanddepots valt in de Werkprotocollen (Rijnland, 2010) onder de noemer “verwijderen van bovengrond en graven”.

Algemeen – geldt voor aanleg kades en dempen van sloten

- Het werkgebied moet zo beperkt mogelijk worden gehouden, dit in overleg met de directie. De locatie van de depots en de te dempen sloten zijn aangegeven op bijgevoegde kaart.
- Een strook van 3 m aan weerskanten van de sloten wordt niet bereden of vergraven, er worden geen materialen opgeslagen.
- Op drassige bodems worden rijplaten gebruikt.
- Het aanleggen van depots gebeurt bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels, dus in theorie van 15 juli tot 15 maart, mits:
 - o In de periode 15 juli tot en met augustus een week voorafgaand aan de geplande werkzaamheden onder toezicht van een ter zake deskundige onderzocht wordt of vogels in of direct naast het werkgebied broeden. Indien nesten worden aangetroffen wordt gehandeld conform werkprotocol 13 (Rijnland, 2010), zie onderstaande tabel.
 - o Indien geen nesten worden aangetroffen, kunnen de depots worden aangelegd.
- In de periode van 15 maart tot 15 juli kunnen depots aangelegd worden mits:
 - o Een week voorafgaand aan de geplande werkzaamheden onder toezicht van een ter zake deskundige onderzocht wordt of vogels in of direct naast het werkgebied broeden. Indien nesten worden aangetroffen wordt gehandeld conform werkprotocol 13 (Rijnland, 2010), zie onderstaande tabel.
 - o Indien geen nesten worden aangetroffen, kunnen de depots worden aangelegd.
 - o Men kan er voor kiezen de locaties van depots en de directe omgeving daarvan ongeschikt te maken voor broedvogels door de vegetatie vanaf 1 maart zeer kort te houden en de terreinen dagelijks te betreden, om vestiging van soorten te voorkomen.
- De percelen en sloten waar géén werkzaamheden zullen plaatsvinden, worden op kaart en in het veld duidelijk gemarkeerd met afzetlint. Bij de sloten gaat het dan om een strook van 3 m aan weerskanten. Zo wordt voorkomen dat deze percelen of sloten worden verstoord. Dit zijn onder andere de sloten met de krabbenscheervegetatie, zie kaart.
- Voorkomen moet worden dat het water uit de depots in de overige sloten terecht komt.

Afgraven bovengrond en aanleg kades

- Een week voorafgaand aan het afgraven wordt het gras gemaaid, zodat voorkomen wordt dat vogels gaan broeden.
- De kades worden aangelegd vanuit het midden van het perceel. Een strook van 3 m langs de sloten wordt niet vergraven en bereden.

Dempen van sloten en inrichten bezinksloot

- Dempen gebeurt in de periode 15 juli en 1 november, mits geen broedende vogels aanwezig zijn.
- Enkele dagen voorafgaand aan het dempen controleert een deskundige ecooloog de oevervegetatie en de vegetatie in tot op 3 m afstand van de sloot (weerskanten) op de aanwezigheid van beschermde plantensoorten. Eventueel aanwezige beschermde planten worden uitgestoken en op een geschikte locatie teruggezet.
- Daarna wordt de oevervegetatie gemaaid. Dit gebeurt in 1 richting, zodat de dieren kunnen vluchten.
- De sloot wordt afgedamd.
- Vervolgens worden de sloten geschoond, waarbij de onderwatervegetatie op de kant wordt gelegd. Een deskundige ecooloog kijkt deze vegetatie direct na op het voorkomen van platte schijfhoren. Aangetroffen exemplaren worden in een geschikte sloot uitgezet die niet wordt gedempt.
- Een deskundige ecooloog vist de sloten zo ver mogelijk leeg en zet de dieren uit in geschikte sloten in de directe omgeving. .
- In overleg met de deskundige ecooloog worden de sloten grotendeels leeggepompt, waarbij een korf op de pomp geplaatst moet worden. Circa 10 cm water overhouden.
- De deskundige ecooloog vangt eventueel aanwezige kleine modderkruiper weg en zet deze uit in geschikte sloten in de directe omgeving.
- Nadat de ecooloog de sloot heeft 'vrijgeven', kan de sloot worden gedempt.
- Vlak voordat het laatste stuk van de sloot wordt gedempt, wordt de dam doorgegraven, zodat het laatste water naar de aangrenzende sloten kan afstromen. Dit in overleg met de ecooloog.

Afwerken depots

- De grond van de kades wordt in de periode 15 juli – 15 maart over de depots verwerkt:
 - o In de periode 15 juli tot en met augustus wordt een week voorafgaand aan geplande werkzaamheden onder toezicht van een ter zake deskundige onderzocht of vogels in of direct naast het werkgebied broeden. Indien nesten worden aangetroffen wordt gehandeld conform werkprotocol 13 (Rijnland, 2010), zie onderstaande tabel.
 - o Indien geen nesten worden aangetroffen, kunnen de kades worden afgebroken.

Neem contact op met de begeleidende ecooloog als:

- U een beschermde soort aantreft. Leg het werk stil en maak een foto van de soort.
- Zich een onvoorziene situatie met beschermde planten of dieren voordoet. Maak een foto van de situatie.

Tot het moment waarop de ecooloog heeft aangeven op welke wijze kan worden verder gewerkt, moet het werk worden stilgelegd.

Constatering / situatie	Omgang
Geen nest	Geen belemmering
Nest in aanbouw*, volwassen vogel verplaatst takjes en dergelijke naar een bepaalde plek.	Geen belemmering, tenzij duidelijk zichtbaar voor omwonenden, dan lokatie ontzien tijdelijk overslaan, afstand bewaren c.a 5 m.
Afgebouwd (verlaten) nest zonder broedende vogel of jongen	Geen belemmering, oud of verlaten nest.
Afgebouwd nest direct aan de oever (bijv. in het riet) met broedende vogel	Nagaan mogelijkheid omheen werken**, zonder schade te veroorzaken, ernstig te verstoren.*** Anders lokatie ontzien tijdelijk overslaan, Afstand bewaren c.a 5 m.
Afgebouwd nest in midden watergang met broedende vogel	Lokatie ontzien tijdelijk overslaan, Afstand bewaren c.a 5 m.
Leeg nest met in de nabijheid (binnen 5 m) een volwassen vogel met jongen.	Lokatie ontzien tijdelijk overslaan, Afstand bewaren c.a 5 m.
Afgebouwd nest op de oever/ het talud met broedende vogel.	Nagaan mogelijkheid omheen werken**, zonder ernstig te verstoren.*** Anders lokatie ontzien tijdelijk overslaan, Afstand bewaren c.a 5 m.

* Of een nest in aanbouw is wordt beoordeeld o.b.v. volgende indicatoren:

- 1- Aanwezigheid vers bouw materiaal;
- 2- Een vogel verplaatst bouw materiaal naar het nest in aanbouw;
- 3- De vogel broed niet, zit niet op het nest in aanbouw;

** Afhankelijk van werkmethode;

*** Afweging door toezichthouder, eventueel in overleg met opdrachtgever.

Omgang met vogelnesten (Bron: werkprotocol 13, Rijnland, 2010).

